

IV. Konferencija stručnjaka za krmno bilje Jugoslavije

20. ožujka 1953. godine na inicijativu eksperta FAO-a Dr. A. Kautera, koji je po pitanju proizvodnje krmne duže vremena boravio u našoj zemlji, osnovana je sekcija stručnjaka za unapređenje proizvodnje krmnog bilja. Sekcija je radila u okviru Društva poljoprivrednih inženjera i tehničara, te je redovno održavala svoje konferencije, a ove je godine od 2—4 VI. u Banja Luci održala svoju 4. konferenciju. Ova konferencija po svojim rezultatima i po tome, što je nagovijestila nove perspektive rada zaslužuje da se na nju detaljnije osvrnemo.

Konferencija je održana uz pomoć Saveza Poljoprivrednih komora FNRJ i u suradnji sa Sekretarijatom nacionalne komisije FAO-a.

Konferenciji su prisustvovali prema programu rada za 1955. g.: Dr. A. Kauter, zatim predstavnici poljoprivrednih fakulteta, Zavoda za naučno istraživanje u poljoprivredi, stručnjaci koji su sudjelovali u izvođenju kolektivnih pokusa, predstavnici Saveza Zemljoradničkih zadruga i drugi stručnjaci iz cijele zemlje. Ukupno je bilo prisutno 37 poljoprivrednih stručnjaka.

Prvog dana rada iznošeni su i diskutirani dosadašnji rezultati zajedničkih pokusa. Zajednički pokusi provode se po programu Dr. A. Kautera. Jedan od glavnih zajedničkih pokusa, koji je postavljen na više desetaka mjesta po čitavoj zemlji, (a trogodišnji rezultati obrađeni su sa preko 20 mjesta), bio je gnojidbeni pokus livada.

Rezultati ovoga zajedničkog pokusa dali su već glavne smjernice za gnojenje prirodnih livada na širokoj osnovi.

Dalji zajednički pokusi, koji su još u toku jesu: 1) sortni pokus crvenih djetelina, 2) mali sortni pokus lucerni (pet sorata); 3) veliki sortni pokus lucerni (devet sorata); 4) pokus čiste sjetve ili sjetve u smjesi s travama lucerne i crvene djeteline i 5)

pokus usijavanja travno-djetelinskih smjesa u prirodne travnjake.

Rezultati svih ovih pokusa — iako većina od njih traje istom dvije godine — pokazuju, da će oni u mnogome pridonijeti rješavanju problema proizvodnje krmne u širokim razmjerima za sva naša područja.

Drugog dana rada referirao je Ing. Đ. Trajković o pokusima, koje provodi Pokusna stanica u Zlatiboru. Tamo je postavljen po programu Dr. A. Kautera čitav niz pokusa, koji bi trebali osvijetliti problematiku proizvodnje krmne na visinskim položajima u jugoistočnom dijelu naše zemlje.

Zatim je referirao Ing. M. Lazić o pokusnom radu na unapređenju krmnog bilja na »Oglednom dobru za navodnjavanje« u Srbobranu. Konačno su podnijeli izvještaje o stanju mediteranskih travnih rasadnika, koji su osnovani po programu FAO-a za Skoplje Ing. A. Nikolov, za Mostar Ing. Peškov, za Srbobran Ing. M. Lazić i za Fažanu Ing. D. Lešić.

Poslije podne drugoga dana razgledana su pokusna polja poljoprivrednog zavoda u Banja Luci. Ing. P. Strelec direktor zavoda i šef odsjeka za krmno bilje pokazao nam je vrlo uspješan rad na rješavanju problema unapređenja krmnog bilja, a naročito u pogledu selekcije trava.

Trećeg dana rada iznosio je iskustva i saznanja stečena na specijalizaciji u Turskoj i Italiji Ing. Jan Čížek, a Dr. D. Batinica referirao je o svom boravku u Danskoj.

Konačno je Dr. A. Kauter govorio o kraškim područjima i mogućnosti poboljšanja proizvodnje stočne krmne, te o daljem radu sekcije za unapređenje krmnog bilja.

Nakon diskusije konferencija je donijela ove zaključke:

Ad 1) Potrebno je i dalje nastaviti rad po programu, koji je u osnovi postavio ekspert FAO Dr. A. Kauter, pošto je isti dao rezultate, koji već i sada mogu biti od koristi za širu praksu.

Ad 2) Sekcija stručnjaka prihvatila je prijedlog da se s radom na istraživanju unapređenja proizvod-

nje najvažnijeg krmnog bilja nastavi, a osobito:

a) da se zajedničkim pokusima istraži najbolji način proizvodnje sjemena lucerne i drugih krmnih biljaka,

b) da se pronadu najpodesnije komponente vrsta trava za smjesu s lucernom,

c) da se ispita podobnost sorata sirka — šećerca za silažu, koje odgovaraju našim prilikama,

d) da se produži svestrano ispitivanje djelovanja umjetnih gnojiva na poboljšanje prirodnih travnjaka.

Ad 3) Treba nastojati da dođe do koordinacije rada stručnjaka po pojedinim problemima, da ne bi dolazilo do dvostrukih kolosijeka rada,

Ad 4) Potrebno je osigurati novčana sredstva za naučne ustanove, koje se bave selekcijom i proizvodnjom sjemena krmnih biljaka, kao i sredstava za premiranje proizvođača ovoga sjemena.

Ad 5) U cilju uspješnije proizvodnje sjemena neophodno je potrebno, da naša industrija odmah pristupi izradi strojeva za sjetvu, vršidbu i čišćenje sjemena krmnog bilja.

Ad 6) Potrebno je sekciju konzultirati prilikom izbora delegata za međunarodne konferencije i kongrese kao i kod izbora stipendista iz ove oblasti. Prilikom povratka iz inostranstva bit će i dalje obavezni da isti održe na sastancima sekcije iscrpne referate, kao i da prenesu stečena iskustva.

Ad 7) Konferencija smatra, da je hitno potrebno osnovati Zavod za proučavanje problema kraškog područja.

Ad 8) Da bi stručnjaci bili upoznati s postignutim uspjesima na proizvodnji krmnog bilja nameće se kao neophodna potreba publiciranje postignutih rezultata u koju svrhu je potrebno osigurati financijska sredstva.

Ad 9) Konferencija je pozdravila dosadašnju suradnju sa Savezom Poljoprivrednih komora i ustanovila da će se budući uspješan rad moći odvijati samo uz najužu suradnju i pomoć jugoslavenskog Saveza Polj. komora.

Ad 10) U cilju što bržeg unapređenja proizvodnje krmnog bilja konferencija smatra: da postojeću sekciju treba uključiti u rad na unapređenju poljoprivredne proizvodnje Saveza Polj. komora, a po pitanju unapređenja proizvodnje i konzerviranja krmnoga bilja.

Ad 11) Održavanje takvih konferencija pokazalo se kao veoma korisno, pa se smatra, da bi ubuduće ove trebalo održavati dva puta na godinu.

Nakon konferencije je nekolicina stručnjaka sa Dr. A. Kauterom poslala na 7 dnevnu naučnu ekskurziju u kraška područja, da detaljnije prouči problematiku unapređenja proizvodnje krme na njima.

Činjenica, da sekcija za unapređenje proizvodnje krmnog bilja radi već od godine 1953., pokazuje nam da je ova sekcija prva započela da zajedničkim radom rješava problematiku krmnog bilja u razmjerima čitave zemlje. Omogućavanjem intenzivnijeg rada sekcije sigurno će budući rezultati biti brojniji i dalekosežniji za unapređenje čitave naše poljoprivrede.

Ing. J. Č.